

בנק הפועלים

דוח על הסיכונים
גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים
ליום 30 ביוני 2017

Q2

תוכן העניינים

7	מבוא
7	מידע צופה פני עתיד
7	א. עקרון גילוי כללי
7	ב. תחולת היישום
8	ג. הון – מבנה והלימות ההון
8	חישוב יחס ההון
29	הלימות ההון
35	יחס מינוף
37	ד. הערכת הסיכונים וניהולם
37	סיכון אשראי
38	חשיפות לסיכוני אשראי
43	מידע נוסף על חשיפות לסיכון אשראי ^{מ.ג.}
48	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית
54	חשיפות איגוח
54	סיכון שוק
54	אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR)
55	דרישות ההון בגין סיכוני השוק
55	סיכון תפעולי
55	סיכון מניות ומרווחי אשראי: סיכון השקעה
56	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
56	סיכון ריבית בתיק הבנקאי
57	סיכונים מובילים ומתפתחים ^{מ.ג.}
57	סיכון צינת ^{מ.ג.}
58	סיכון משפטי ^{מ.ג.}
58	סיכון מוניטין ^{מ.ג.}
58	סיכון רגולציה וחקיקה ^{מ.ג.}
58	סיכון כלכלי ^{מ.ג.}
59	סיכון אסטרטגי ^{מ.ג.}
59	סיכון סביבתי ^{מ.ג.}
59	ה. סיכון נזילות

רשימת הטבלאות

הון – מבנה והלימות ההון

טבלה ג.1: חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון

טבלה ג.2: רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון^{ג.מ}

טבלה ג.3: השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד^{ג.מ} 1

טבלה ג.4: רכיבי הון הנתונים לתנדודתיות^{ג.מ}

טבלה ג.5: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

טבלה ג.6: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי

טבלה ג.7: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי

טבלה ג.9: מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי (כאמור בהוראות נב"ת 201 עד 209)

טבלה ג.10: נכסי סיכון בחלוקה למגזרי פעילות פיקוחיים^{ג.מ}

טבלה ג.11: דוח תנועות בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה^{ג.מ}

טבלה ג.12: יחס המינוף

טבלה ג.13: השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

טבלה ג.14: גילוי על יחס המינוף

הערכת הסיכונים וניהולם

טבלה ד.1: פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי

טבלה ד.2: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות

טבלה ד.3: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים

טבלה ד.4: סכום סיכון אשראי בעייתי, סיכון אשראי פגום, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד

ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי

טבלה ד.5: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

טבלה ד.6: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינו והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים^{ג.מ}

טבלה ד.7: פירוט יתרות אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק^{ג.מ}

טבלה ד.8: יתרות אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ל-6 הלווים הגדולים לפי ענפי משק^{ג.מ}

טבלה ד.9: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל^{ג.מ}

טבלה ד.10: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל^{ג.מ}

טבלה ד.11: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדירור על-פי בסיס הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק^{ג.מ}

טבלה ד.12: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדירור שהעמיד הבנק – שיעור מסך הביצועים החדשים^{ג.מ}

טבלה ד.13: חשיפות הבנק למימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה^{ג.מ}

טבלה ד.14: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי

טבלה ד.15: סכום חשיפות האשראי נטו לאחר הפחתת סיכון אשראי

טבלה ד.16: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגדרי אשראי וחשיפות המכוסות

באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי

טבלה ד.17: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים

טבלה ד.18: פירוט הערך הנקוב של תיק נגדרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכונים תיק האשראי של הבנק

טבלה ד.19: אמדני הסיכון של הפעילות לחסר (VaR)

טבלה ד.20: דרישות ההון בגין סיכונים השוק

טבלה ד.21: פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי

טבלה ד.22: רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש)

סיכון נזילות

טבלה ה.1: יחס כיסוי הנזילות – תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שכלו לתקופה של שלושה חודשים

טבלה ה.2: פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראות באזכ^{ג.מ}

טבלה ה.3: נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים^{ג.מ}

8

8

9

10

10

11

12

17

20

31

32

33

35

35

36

37

38

39

40

41

42

43

43

44

45

45

46

46

47

48

49

51

52

53

54

55

56

57

59

60

63

64

מבוא

המידע המפורט להלן בדיווח על הסיכונים, כנדרש בהוראות הדיווח של בנק ישראל, כולל דרישות גילוי שפורסמו על-ידי ועדת באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על-ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על-ידי צוות משימה שהוקם על-ידי המוסד ליציבות פיננסית (FSB) לשיפור הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים. מידע נוסף על הסיכונים כפי שעולה מהוראות הדיווח, ואינו מבוסס על דרישות הגילוי שפורסמו על-ידי ועדת באזל מסומן בסימון ^{מ.ג.} בכותרת הפסקה.

פרסום זה של הדוח על הסיכונים מהווה מידע משלים ומרחיב לדווח הכספי של בנק הפועלים בע"מ בנושאי ניהול הסיכונים וההון. יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 ועם הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2016 וביאוריהם וביחד עם תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017 וביאוריהם.

מידע צופה פני עתיד

מרביתו של המידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "ייה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובח"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

א. עקרון גילוי כללי

על-פי הנחיות בנק ישראל, הצהרות על הגילוי בדוח הכספי התקופתי של הבנק, תקפות גם לדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים.

במסגרת הדיווח בדוחות הכספיים של הבנק, אישר דירקטוריון הבנק את פרסום הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים.

ב. תחולת היישום

תחולת היישום מתייחסת למסגרת עבודה למדידה והלימות הון של בנק הפועלים.

ככלל, דרישות ההון של הבנק מבוססות על הדוחות הכספיים המאוחדים שלו, הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

על-פי כללי החשבונאות המקובלים, חברות בנות הנשלטות במישרין או בעקיפין על-ידי הבנק מאוחדות בדוחות הכספיים, בעוד שלמטרות פיקוח על הון, חלים לעתים כללי איחוד שונים. יחד עם זאת, ליום 30 ביוני 2017 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון.

דרישות ההון של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מחושבות בהתאם להוראות הרגולטוריות שנקבעו על-ידי הרגולטור במדינתם.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות כלשהן על העברת הון פיקוחי בתוך הקבוצה, למעט בגין בנק פוזיטיף אשר לגביו כל הון מעבר לדרישות נדבך 1 אינו זמין ברמת הקבוצה ולפיכך מוקצה כנגדו הון במסגרת חישובי נדבך 2. למגבלות הקבועות בהיתר בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק, בקשר עם חלוקת עודפים, ראה [ביאור 25 בדוחות הכספיים לשנת 2016 וביאור 9 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017](#).

בחלק מהחברות הבנות בחו"ל טרם אומצו הדרישות במלואן באשר ליחס המינוף, כך שמסגרת העבודה של ועדת באזל מיושמת ברמה המאוחדת בלבד.

לפרטים נוספים בדבר החברות המוחזקות העיקריות של הבנק ראה [ביאור 15 ג' בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

ג. הון – מבנה והלימות ההון

מדידת ההון מבוססת על חלוקת ההון להון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) ולהון רובד 2.

לפרטים בדבר מבנה ההון הפיקוחי, הרכב ההון והמגבלות על מבנה ההון ראה [דוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

חישוב יחס ההון

טבלה ג.1: חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
(1)35,045	34,654	(1)36,245	הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף
(1)36,510	36,119	(1)37,466	סך-הכל הון רובד 1
11,609	12,886	10,373	הון רובד 2
(1)48,119	49,005	(1)47,839	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
(2)290,139	312,541	(2)290,746	סיכון אשראי
4,866	4,047	4,913	סיכונים שוק
23,374	23,091	23,566	סיכון תפעולי
(2)318,379	339,679	(2)319,225	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.01%	10.20%	11.35%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.47%	10.63%	11.74%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.11%	14.43%	14.99%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(3)9.17%	(3)9.11%	(3)10.20%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
(3)12.67%	(3)12.61%	(3)13.70%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [ביאור 9 בתמצית הדוחות הכספיים](#).

(2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 958 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2017 ו-1,065 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016 בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים החל משנת 2017.

(3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9%-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

טבלה ג.2: רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון^{מ.ג}

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1			
34,225	34,534	35,629	סך ההון
95	149	(26)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
34,320	34,683	35,603	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים			
-	-	-	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(27)	(28)	(32)	מסים נדחים לקבל
-	-	-	השקעות בהון של תאגידי פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור
(10)	(1)	(12)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(37)	(29)	(44)	סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
762	-	686	סך התאמות בגין תוכנית ההתייעלות - הון עצמי רובד 1*
35,045	34,654	36,245	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
1,465	1,465	1,221	הון רובד 1 נוסף - מכשירים, לפני ניכויים
-	-	-	הון רובד 1 נוסף - סך-הכל ניכויים
1,465	1,465	1,221	סך-הכל הון רובד 1 נוסף, לאחר ניכויים
36,510	36,119	37,466	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
7,982	9,153	6,739	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
3,627	3,733	3,634	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
11,609	12,886	10,373	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
ניכויים			
-	-	-	סך-הכל ניכויים - הון רובד 2
11,609	12,886	10,373	סך-הכל הון רובד 2
48,119	49,005	47,839	סך-הכל הון כולל

* התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

טבלה ג.3: השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1^{מ.ג.}

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
באחוזים			
יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.66%	10.12%	11.08%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
0.07%	0.08%	0.03%	השפעת הוראות המעבר
10.73%	10.20%	11.11%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות
0.28%	-	0.24%	השפעת ההתאמות בגין תוכנית התייעלות*
11.01%	10.20%	11.35%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תוכנית התייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

טבלה ג.4: רכיבי הון הנתונים לתנודתיות^{מ.ג.}

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מניירות-ערך זמינים למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2017:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	
באחוזים		
(0.03%)	(0.04%)	בנק בנתוני המאוחד
(0.75%)	(1.36%)	ישראלכרט

טבלה ג.5: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
הון רובד 1			
8,146	8,116	8,129	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
26,665	26,261	27,897	עודפים
116	125	79	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
355	415	523	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(200)	(234)	(339)	מכשירים הוניים אחרים
(37)	(29)	(44)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
35,045	34,654	36,245	סך-הכל הון עצמי רובד 1
1,465	1,465	1,221	מכשירים מורכבים חדשניים
36,510	36,119	37,466	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2			
264	1,065	209	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים
3,627	3,733	3,634	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
7,718	8,088	6,530	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
-	-	-	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
11,609	12,886	10,373	סך-הכל הון רובד 2
48,119	49,005	47,839	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה [ביאור 9 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017](#).

טבלה ג.6: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי

הפניות למאזן הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2016		ליום 30 ביוני 2017	
	יתרה	סכומים שלא נוכו	יתרה	סכומים שלא נוכו	יתרה	סכומים שלא נוכו
	מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	8,146	26,665	8,116	26,261	8,129	27,897
	(159)	(607)	(218)	181	(67)	(502)
	34,320		34,683		35,603	

במיליוני ש"ח

הון עצמי רובד 1

הון עצמי רובד 1 – מכשירים ועודפים

הון מניות רגילות שהונפק על-ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1	2+1	8,146	8,116	8,129	
עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן	3	26,665	26,261	27,897	1
רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי	14+4	(159)	(607)	(67)	(502)
מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על-ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר		-	-	-	-
מניות רגילות שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על-ידי צד ג' (זכויות שאינן מקנות שליטה)	5	42	116	125	23
הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים		34,320	34,683	35,603	

הון עצמי רובד 1 – התאמות פיקוחיות וניכויים

התאמות יציבותיות להערכות שווי מוניטין, בניכוי מסים נדחים לשלם		-	-	-	-
נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מסים נדחים לשלם	7+6	-	-	-	-
מסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי	8	18	27	28	8
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן	9	(1)	(1)	(1)	(1)
פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים		-	-	-	-
גידול בהון העצמי הנובע מעסקות איגוח		-	-	-	-
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי	10	7	11	2	2
עודף יעודה על עתודה, בניכוי מסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יתפוגג או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור		-	-	-	-
השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)		-	-	-	1
החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים		-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)		-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי		-	-	-	-
זכויות שירות למשכנתאות, אשר סכומן עולה על 10% מהון עצמי רובד 1		-	-	-	-

טבלה ג.6: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות למאזן הפיקוחי	ליום					
	ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2016		ליום 30 ביוני 2017	
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה
						במיליוני ש"ח
						מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
13	77	116	-	-	-	-
						סכום זכויות שירות למשכנתאות, מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
						מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי תאגידים פיננסיים
						מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
						מזה: מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
						התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים
	(77)	(878)	-	-	-	(686)
						מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
						מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	(77)	(878)	-	-	-	(686)
						מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1
						מזה: בגין תוכנית ההתייעלות
	(77)	(116)	-	-	-	-
						מזה: בגין מס שכר
						התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
						ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1, מאחר שאין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 ד' הון כדי לכסות על הניכויים
	24	(725)	19	29	11	(642)
						סך-כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
						הון עצמי רובד 1
		35,045		34,654		36,245
						הון רובד 1 נוסף
						הון רובד 1 נוסף – מכשירים
						מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו
						מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור
						מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור
						מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
111	1,465		1,465		1,221	
						מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג'
						מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג', המופחחים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף
						הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
		1,465		1,465		1,221

טבלה ג.6: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות למאזן הפיקוחי	ליום		
	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביולי 2016	ליום 30 ביולי 2017
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
			יתרה
			במיליוני ש"ח

הון רוברד 1 נוסף – ניכויים

השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)	-	-	-	-	-
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף	-	-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-	-
ניכויים נוספים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים	-	-	-	-	-
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים	-	-	-	-	-
מזה: ניכויים נוספים להון רוברד 1	-	-	-	-	-
ניכויים בהון רוברד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	-	-	-	-	-
ניכויים החלים על הון רוברד 1 נוסף, מאחר שאין בהון רוברד 2 די הון כדי לכסות על הניכויים	-	-	-	-	-
סך-כל הניכויים בהון רוברד 1 נוסף	-	-	-	-	-
הון רוברד 1 נוסף	1,465	1,465	1,465	1,465	1,221
הון רוברד 1	36,510	36,119	36,119	36,119	37,466

הון רוברד 2

הון רוברד 2 – מכשירים והפרשות

מכשירים שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רוברד 1) ופרמיה על מכשירים אלו	א11	-	-	-	-
מכשירי הון רוברד 2 שהונפקו על-ידי התאגיד, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	ב11	264	1,065	1,065	209
מכשירי הון רוברד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'		7,718	8,088	8,088	6,530
מזה: מכשירי הון רוברד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רוברד 2	ב11	7,718	8,088	8,088	6,530
הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתחייב	12	3,627	3,733	3,733	3,634
הון רוברד 2 לפני ניכויים		11,609	12,886	12,886	10,373

הון רוברד 2 – ניכויים

השקעה עצמית במכשירי הון רוברד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)	-	-	-	-	-
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רוברד 2 של תאגידים פיננסיים	-	-	-	-	-
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-	-	-

טבלה ג.6: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות למאזן הפיקוחי	ליום		
	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017
יתרה/אחוז סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	11,609	12,886	10,373
יתרה/אחוז סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	48,119	49,005	47,839
במיליוני ש"ח/באחוזים			
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי	-	-	-
ניכויים נוספים שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים	-	-	-
מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים	-	-	-
מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2	-	-	-
התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	-	-	-
סך-כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2	-	-	-
הון רובד 2	11,609	12,886	10,373
סך ההון	48,119	49,005	47,839
נכסי סיכון משוקללים			
סך-הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	317,813	338,653	318,712
מזה: נכסי סיכון אשראי	289,573	311,515	290,233
מזה: נכסי סיכון שוק	4,866	4,047	4,913
מזה: נכסי סיכון תפעולי	23,374	23,091	23,566
סך נכסי סיכון משוקללים	318,379	339,679	319,225
יחס הון וקריות לשימור הון			
הון עצמי רובד 1	11.01%	10.20%	11.35%
הון רובד 1	11.47%	10.63%	11.74%
ההון הכולל	15.11%	14.43%	14.99%
דרישות מזעריות שנקבעו על-ידי הפיקוח על הבנקים			
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 9%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 10%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. דרישה זו ישמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ליום 30 ביוני 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2%	9.17%	9.11%	10.20%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 12.5%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. דרישה זו ישמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ליום 30 ביוני 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%	12.67%	12.61%	13.70%

טבלה ג.6: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות למאזן הפיקוחי	ליום		
	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017
סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
			יתרה
			במיליוני ש"ח
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
			השקעות בהון של תאגידים פיננסיים, שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	951	1,000	1,003
			השקעות בהון של תאגידים פיננסיים, העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	559	556	444
	-	-	-
			זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)
	3,505	3,413	3,505
			מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
			הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
	3,800	3,733	3,840
			התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
	3,627	3,907	3,634
			הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
	-	-	-
			התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים
	-	-	-
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר			
			סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר
	-	-	-
			סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה
	-	-	-
			סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר
	1,465	1,465	1,221
			סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה
	936	943	1,198
			סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר
	9,153	9,153	7,628
			סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה
	-	462	-

טבלה ג.7: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017	
	מאזן פיקוחי מאוחד במיליוני ש"ח			
				נכסים
	80,378	68,483	81,959	מזומנים ופיקדונות בבנקים*
12	(7)	(7)	(7)	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2
	71,449	67,720	70,499	ניירות-ערך*
	951	1,000	1,003	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי
	70,498	66,720	69,496	* מזה: ניירות-ערך אחרים
	375	217	429	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	276,084	282,445	276,836	אשראי לציבור
	421	421	302	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי, שאינן עולות על סף הפחתה
	(4,127)	(4,174)	(3,887)	הפרשה להפסדי אשראי*
12	(3,060)	(3,185)	(3,078)	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2
	(1,067)	(989)	(809)	* מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	271,957	278,271	272,949	אשראי לציבור, נטו
	2,561	2,749	2,243	אשראי לממשלות
	153	149	158	השקעה בחברות כלולות*
	138	135	142	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי, שאינן עולות על סף הפחתה
	3,363	3,311	3,266	בניינים וציוד
	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין*
	-	-	-	* מזה: מוניטין
6	-	-	-	* מזה: נכסים בלתי מוחשיים אחרים
	11,916	14,047	12,766	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	5,953	5,909	5,465	נכסים אחרים*
	3,742	3,459	3,545	* מזה: נכסי מס נדחה**
13	-	-	-	** מזה: נכסי מס נדחה המיוחסים להפרשי עיתוי מעל 10% מהון עצמי רובד 1
8	45	46	40	** מזה: נכסי מס נדחה, למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי
	3,697	3,413	3,505	** מזה: נכסי מס נדחה אחרים
	-	-	-	* מזה: עודף יעודה על עתודה
	2,211	2,450	1,920	* מזה: נכסים אחרים נוספים
	448,105	440,856	449,734	סך-כל הנכסים

טבלה ג.7: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017	
	מאזן פיקוחי מאוחד במיליוני ש"ח			
				התחייבויות והון
	338,502	327,500	340,768	פיקדונות הציבור
	4,377	4,213	4,329	פיקדונות מבנקים
	345	397	411	פיקדונות הממשלה
	484	202	620	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	33,560	36,081	30,736	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים*
	8,073	8,160	8,167	* מזה: כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
	9,447	10,618	7,960	* מזה: כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי**
א11	-	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
ב11	9,447	10,618	7,960	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	12,587	15,076	13,376	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*
10	18	4	12	* מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	24,025	22,853	23,865	התחייבויות אחרות
12	560	541	549	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2
	-	-	-	* מזה: התחייבות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
7	-	-	-	* מזה: התחייבות בגין מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים
	413,880	406,322	414,105	סך-כל ההתחייבויות

טבלה ג.7: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2017	
	מאזן פיקוחי מאוחד במיליוני ש"ח			
	34,047	34,342	35,458	הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי*
	34,047	34,342	35,458	* מזה: הון מניות רגילות ופרמיה, עודפים, הפסד כולל אחר וקרנות הון**
1	1,334	1,331	1,333	** מזה: הון מניות רגילות
2	6,812	6,785	6,796	** מזה: פרמיה על מניות רגילות
3	26,667	26,263	27,898	** מזה: עודפים
א4	(840)	(138)	(622)	** מזה: הפסד כולל אחר מצטבר***
	355	415	523	*** מזה: התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הון
9	(2)	(2)	(1)	*** מזה: הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים
	(33)	(5)	(47)	*** מזה: התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים
ב4	74	101	53	** מזה: קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
	-	-	-	* מזה: הון מניות בכורה
	-	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	-	-	-	* מזה: מכשירים הוניים אחרים
	-	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	178	192	171	זכויות שאינן מקנות שליטה*
5	116	125	79	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן עצמי רובד 1
	-	-	-	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 1 נוסף
	-	-	-	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 2
	62	67	92	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להן הפיקוחי
	34,225	34,534	35,629	סך-כל ההון
	448,105	440,856	449,734	סך-כל ההתחייבויות וההון

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017				
הון עצמי רוברד 1	הון רוברד 1 נוסף	סך הון רוברד 1	הון רוברד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
35,731	1,221	36,952	10,538	47,490
יתרה ליום 31 במרץ 2017				
שינוי ברכיבי ההון				
(1)	-	(1)	-	(1)
הון מניות רגילות				
(16)	-	(16)	-	(16)
פרמיה על מניות רגילות				
812	-	812	-	812
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(307)	-	(307)	-	(307)
דיבידנד				
-	-	-	-	-
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
28	-	28	-	28
רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
-	-	-	-	-
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
-	-	-	-	-
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
(22)	-	(22)	-	(22)
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
44	-	44	-	44
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
(38)	-	(38)	-	(38)
התאמות בגין השפעת תוכנית ההתייעלות				
(2)	-	(2)	-	(2)
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
498	-	498	-	498
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
(3)	-	(3)	-	(3)
חסים נדחים שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
-	-	-	-	-
חסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רוברד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
-	-	-	-	-
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים				
-	-	-	-	-
של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
(16)	-	(16)	-	(16)
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של				
התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
3	-	3	-	3
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017					
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	אחרים
(16)	-	(16)	-	(16)	סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים
(174)	-	-	(174)	-	קיטון במכשירי הון פיקוחי
-	-	-	-	-	מכשירי הון שהונפקו
9	-	-	9	-	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	אחר
36,245	1,221	37,466	10,373	47,839	יתרה ליום 30 ביוני 2017

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				
הון	הון רובד 2	סך הון רובד 1	הון רובד 1 נוסף	הון עצמי רובד 1
במיליוני ש"ח				
48,079	13,012	35,067	1,465	33,602
תירת ליום 31 במרץ 2016				
שינוי ברכיבי ההון				
(1)	-	(1)	-	(1)
הון מניות רגילות				
(11)	-	(11)	-	(11)
פרמיה על מניות רגילות				
1,117	-	1,117	-	1,117
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(135)	-	(135)	-	(135)
דיבידנד				
-	-	-	-	-
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
43	-	43	-	43
רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
1	-	1	-	1
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
3	-	3	-	3
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
20	-	20	-	20
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(19)	-	(19)	-	(19)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
1	-	1	-	1
זכויות שאינן מקבולות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
1,019	-	1,019	-	1,019
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
(1)	-	(1)	-	(1)
מסים נדחים שמיושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
-	-	-	-	-
מסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רובד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
1	-	1	-	1
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
(2)	-	(2)	-	(2)
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
(31)	-	(31)	-	(31)
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016					
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	אחרים
(33)	-	(33)	-	(33)	סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים
-	-	-	-	-	קיטון במכשירי הון פיקוחי
-	-	-	-	-	מכשירי הון שהונפקו
-	-	-	(126)	(126)	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	אחר
34,654	1,465	36,119	12,886	49,005	יתרה ליום 30 ביוני 2016

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017				
הון עצמי רוברד 1	הון רוברד 1 נוסף	סך הון רוברד 1	הון רוברד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
35,045	1,465	36,510	11,609	48,119
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016				
שינוי ברכיבי ההון				
(1)	-	(1)	-	(1)
הון מניות רגילות				
(16)	-	(16)	-	(16)
פרמיה על מניות רגילות				
1,579	-	1,579	-	1,579
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(348)	-	(348)	-	(348)
דיבידנד				
1	-	1	-	1
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
168	-	168	-	168
רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
1	-	1	-	1
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
(14)	-	(14)	-	(14)
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
(21)	-	(21)	-	(21)
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(29)	-	(29)	-	(29)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
(76)	-	(76)	-	(76)
התאמות בגין השפעת תוכנית ההתייעלות				
(37)	-	(37)	-	(37)
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
1,207	-	1,207	-	1,207
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
5	-	5	-	5
מסים נדחים שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
-	-	-	-	-
מסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רוברד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
-	-	-	-	-
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
(1)	-	(1)	-	(1)
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
3	-	3	-	3
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017					
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	אחרים
7	-	7	-	7	סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים
-	(244)	(244)	(1,243)	(1,487)	קיטון במכשירי הון פיקוחי
-	-	-	-	-	מכשירי הון שהונפקו
-	-	-	7	7	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	אחר
36,245	1,221	37,466	10,373	47,839	יתרה ליום 30 ביוני 2017

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				
הון עצמי רוברד 1	הון רוברד 1 נוסף	סך הון רוברד 1	הון רוברד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
33,246	1,709	34,955	14,593	49,548
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015				
שינוי ברכיבי ההון				
2	-	2	-	2
הון מניות רגילות				
20	-	20	-	20
פרמיה על מניות רגילות				
1,791	-	1,791	-	1,791
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(252)	-	(252)	-	(252)
דיבידנד				
2	-	2	-	2
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
(36)	-	(36)	-	(36)
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
2	-	2	-	2
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
3	-	3	-	3
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
(12)	-	(12)	-	(12)
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(193)	-	(193)	-	(193)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
(23)	-	(23)	-	(23)
זכויות שאינן מקבולות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
1,304	-	1,304	-	1,304
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
9	-	9	-	9
מסים נדחים שמיושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
(89)	-	(89)	-	(89)
מסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רוברד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
1	-	1	-	1
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
(5)	-	(5)	-	(5)
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
(20)	-	(20)	-	(20)
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016					
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	אחרים
(104)	-	(104)	-	(104)	סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים
-	(244)	(244)	(1,525)	(1,769)	קיטון במכשירי הון פיקוחי
-	-	-	-	-	מכשירי הון שהונפקו
-	-	-	(182)	(182)	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	אחר
34,654	1,465	36,119	12,886	49,005	יתרה ליום 30 ביוני 2016

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
הון עצמי רוברד 1	הון רוברד 1 נוסף	סך הון רוברד 1	הון רוברד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
33,246	1,709	34,955	14,593	49,548
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015				
שינוי ברכיבי ההון				
5	-	5	-	5
הון מניות רגילות				
47	-	47	-	47
פרמיה על מניות רגילות				
2,628	-	2,628	-	2,628
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(685)	-	(685)	-	(685)
דיבידנד				
2	-	2	-	2
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
(96)	-	(96)	-	(96)
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
2	-	2	-	2
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
(25)	-	(25)	-	(25)
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
(39)	-	(39)	-	(39)
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(104)	-	(104)	-	(104)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
(762)	-	(762)	-	(762)
השפעת תוכנית ההתייעלות שנכללה ברווח כולל אחר				
762	-	762	-	762
התאמות בגין השפעת תוכנית ההתייעלות				
(32)	-	(32)	-	(32)
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
1,703	-	1,703	-	1,703
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
8	-	8	-	8
מסים נדחים שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
(89)	-	(89)	-	(89)
מסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רוברד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
1	-	1	-	1
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
4	-	4	-	4
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
(20)	-	(20)	-	(20)
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.8: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
-	-	-	-	-
החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים				
-	-	-	-	-
השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי				
-	-	-	-	-
השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי				
-	-	-	-	-
ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1				
-	-	-	-	-
אחרים				
(96)	-	(96)	-	(96)
סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים				
-	(244)	(244)	(2,696)	(2,940)
קיטון במכשירי הון פיקוחי				
-	-	-	-	-
מכשירי הון שהונפקו				
-	-	-	(288)	(288)
שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המת"חס				
-	-	-	-	-
אחר				
35,045	1,465	36,510	11,609	48,119
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016				

השינויים ברכיבי ההון הפיקוחי ברבעון השני בשנת 2017 נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 812 מיליוני ש"ח, שקוזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך של 307 מיליוני ש"ח, מרווחים שטרם מומשו מניירות-ערך זמינים למכירה בסך 28 מיליוני ש"ח ומקיטון במכשירי הון פיקוחי בסך של 174 מיליוני ש"ח. השינויים במחצית הראשונה של שנת 2017 נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 1,579 מיליוני ש"ח, שקוזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך של 348 מיליוני ש"ח, מרווחים שטרם מומשו מניירות-ערך זמינים למכירה בסך 168 מיליוני ש"ח ומקיטון במכשירי הון פיקוחי בסך של 1,487 מיליוני ש"ח. נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

השינויים ברכיבי ההון הפיקוחי ברבעון השני בשנת 2016 נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 1,117 מיליוני ש"ח, שקוזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך של 135 מיליוני ש"ח. השינויים במחצית הראשונה של שנת 2016 נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 1,791 מיליוני ש"ח, שקוזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך של 252 מיליוני ש"ח ומקיטון במכשירי הון פיקוחי בסך של 1,769 מיליוני ש"ח.

השינויים ברכיבי ההון הפיקוחי בשנת 2016 נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 2,628 מיליוני ש"ח, שקוזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך של 685 מיליוני ש"ח והפסדים שטרם מומשו מניירות-ערך זמינים למכירה בסך 96 מיליוני ש"ח ומקיטון במכשירי הון פיקוחי בסך של 2,940 מיליוני ש"ח. נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל", אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

הלימות ההון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 ו-3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

להרחבה בנושא יישום הוראות ניהול בנקאי תקין ודרישות אחרות של הפיקוח על הבנקים בנושא הלימות ההון ולהרחבה בנושא ניהול הלימות ההון ראה [דוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

יעד הלימות ההון מ.ג.

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מינימליים נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על-ידי הפיקוח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2% ו-13.7%, בהתאמה.

על פי החלטת דירקטוריון הבנק, יעד יחס הון עצמי רובד 1 מיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.75%.

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון: התייעלות תפעולית

בחודש ינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: "המכתב"). בהתאם למכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תוכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התוכנית לתקופה של עד חמש שנים בקו ישר לעניין חישוב יחסי הלימות ההון ויחס המינוף. בחודש אוקטובר 2016 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית התייעלות שעלותה המוערכת בסך של 762 מיליון ש"ח, נטו מהשפעת המס, נזקפה להון. השפעת עלויות תוכנית התייעלות על יחסי הלימות ההון, המוערכת בכ-0.24% למועד הדיווח, נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

בהמשך למכתב האמור, בחודש יוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן", אשר מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי (להלן: התייעלות בתחום הנדל"ן).

במסגרת זאת, על מנת לעודד יישום תוכנית התייעלות בתחום הנדל"ן, הפיקוח יאשר לבנקים הקלות בנושא הלימות הון.

בהתאם למכתב הנוסף, יוארך תוקפו של המכתב המקורי עד ליום 30 ביוני 2018.

דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים (תחולה מיום 1 בינואר 2017)

הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר חלות על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקות נגזרים סחירים בבורסה ועסקות מימון ניירות-ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון)
- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על-פי התיקון יש לחשב את דרישת ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA.
- חשיפות של תאגיד בנקאי לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
- ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן סיכונים ישוקללו ב-1,250%.

האמור בחוזר חל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 28 בדצמבר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב המציין כי על אף האמור לעיל, חישוב סכום החשיפה בגין לקוחות הפעילים בבורסה המעו"ף ימשיך להיות על-פי גישת התרחישים.

ביום 2 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתקיימים התנאים, כאמור בנספח ג' להוראה 203, לסיווג מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים. זאת, בעקבות תיקונים שונים בחקיקה והצהרת רשות ניירות-ערך בעניין, ולאחר סיום הוראות המעבר, שלפיהן ניתן היה להתייחס לבורסה בתל-אביב כצד נגדי מרכזי כשיר עד לתאריך 30 ביוני 2017.

ההשפעה של אימוץ החוזר במועד הדיווח אינה מהותית.

מדידת חשיפות הסיכון ודרישות ההון

מדידת החשיפות לסיכונים השונים עשויה להשתנות בין היתר בהתאם להיקף התיק, איכותו, שינויים מתודולוגיים ורגולטוריים ושינויים בשערי חליפין. הגדרת החשיפה: דיווח כספי על-פי תקני חשבונאות מקובלים, בהתאמות הנדרשות להוראות ניהול בנקאי תקין לחישוב דרישות ההון. קביעת ההון הפיקוחי או צורכי ניהול החשיפות הפנימי של הבנק. חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הפיקוחי הדרוש על מנת לתמוך בסיכונים אלו.

טבלה ג.9: מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי (כאמור בהוראות נב"ת 201 עד 209)

31 בדצמבר 2016		30 ביוני 2016		30 ביוני 2017		
דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח						
סיכון אשראי						
209	1,649	233	1,846	182	1,331	חובות של ריבוניות
363	2,863	411	3,258	388	2,835	חובות של ישויות סקטור ציבורי
805	6,357	722	5,725	843	6,152	חובות של תאגידים בנקאיים
15,029	118,620	15,426	122,328	15,859	115,758	חובות של תאגידים
5,854	46,207	7,916	62,773	6,463	47,173	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
5,956	47,005	5,956	47,231	6,663	48,635	חשיפות קמעונאיות ליחידים
928	7,323	954	7,565	1,087	7,935	הלוואות לעסקים קטנים
4,851	38,288	4,771	37,834	5,405	39,456	הלוואות לדיר
12	96	12	96	12	87	איגוח
2,303	18,180	2,416	19,160	2,365	17,262	נכסים אחרים
450	3,551	596	4,725	565	4,122	סיכון CVA
36,760	290,139	39,413	312,541	39,832	290,746	סך-הכולל בגין סיכון אשראי
617	4,866	510	4,047	673	4,913	סיכונים שוק
2,961	23,374	2,912	23,091	3,229	23,566	סיכון תפעולי
40,338	318,379	42,835	339,679	43,734	319,225	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	35,045		34,654		36,245	הון עצמי רובד 1
	36,510		36,119		37,466	הון רובד 1
	48,119		49,005		47,839	הון כולל
באחוזים						
11.01%		10.20%		11.35%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
11.47%		10.63%		11.74%		יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
15.11%		14.43%		14.99%		יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
⁽²⁾ 9.17%		⁽²⁾ 9.11%		⁽²⁾ 10.20%		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים
⁽²⁾ 12.67%		⁽²⁾ 12.61%		⁽²⁾ 13.70%		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים בשיעור של 13.7% ליום 30 ביוני 2017, 12.67% ליום 31 בדצמבר 2016 ו-12.61% ליום 30 ביוני 2016. הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי הן: הגישה הסטנדרטית (מיושם בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכון תפעולי וסיכון איגוח) גישת החשיפה הנוכחית (סיכון אשראי צד נגדי) וחישוב על-פי משקולות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין (משמש לחישוב בנכסים אחרים).

(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

טבלה ג.10: נכסי סיכון בחלוקה למגזרי פעילות פיקוחיים מ.ג.

30 ביוני 2017										
סך-הכל	אחר	פועלות חו"ל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח										
סיכון אשראי										
270,849	3,386	-	13,331	5,983	56,803	37,231	69,887	2,324	81,904	פעילות בישראל
19,897	-	19,897	-	-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
290,746	3,386	19,897	13,331	5,983	56,803	37,231	69,887	2,324	81,904	סך-הכל נכסי סיכון אשראי
4,913	-	-	4,913	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
23,566	963	1,256	3,739	378	2,811	1,614	5,599	421	6,785	סיכון תפעולי
319,225	4,349	21,153	21,983	6,361	59,614	38,845	75,486	2,745	88,689	סך-הכל נכסי סיכון
30 ביוני 2016										
סך-הכל	אחר	פועלות חו"ל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח										
סיכון אשראי										
287,348	4,297	-	22,314	3,587	73,080	37,465	60,094	3,331	83,180	פעילות בישראל
25,193	-	25,193	-	-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
312,541	4,297	25,193	22,314	3,587	73,080	37,465	60,094	3,331	83,180	סך-הכל נכסי סיכון אשראי
4,047	-	-	4,047	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
23,091	863	1,758	4,337	387	3,112	1,597	4,452	375	6,210	סיכון תפעולי
339,679	5,160	26,951	30,698	3,974	76,192	39,062	64,546	3,706	89,390	סך-הכל נכסי סיכון
31 בדצמבר 2016										
סך-הכל	אחר	פועלות חו"ל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח										
סיכון אשראי										
268,081	3,920	-	19,914	4,599	54,938	35,795	62,471	2,567	83,877	פעילות בישראל
22,058	-	22,058	-	-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
290,139	3,920	22,058	19,914	4,599	54,938	35,795	62,471	2,567	83,877	סך-הכל נכסי סיכון אשראי
4,866	-	-	4,866	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
23,374	838	1,630	4,166	406	3,005	1,651	4,721	396	6,561	סיכון תפעולי
318,379	4,758	23,688	28,946	5,005	57,943	37,446	67,192	2,963	90,438	סך-הכל נכסי סיכון

תנועה בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה מ.ג.
טבלה ג.11: דוח תנועות בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה מ.ג.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
290,010	5,174	23,517	318,701
יתרה ליום 31 במרץ 2017			
1,391	(261)	49	1,179
שינויים בהיקף התיק ⁽¹⁾			
18	-	-	18
שינויים באיכות התיק ⁽²⁾			
52	-	-	52
שינויים במתודולוגיה ובמדיניות ⁽³⁾			
-	-	-	-
מכירות ⁽⁴⁾			
(725)	-	-	(725)
השפעת שינויים בשערי חליפין			
290,746	4,913	23,566	319,225
יתרה ליום 30 ביוני 2017			

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
316,977	5,120	22,772	344,869
יתרה ליום 31 במרץ 2016			
(6,893)	(1,073)	319	(7,647)
שינויים בהיקף התיק ⁽¹⁾			
3	-	-	3
שינויים באיכות התיק ⁽²⁾			
139	-	-	139
שינויים במתודולוגיה ובמדיניות ⁽³⁾			
-	-	-	-
מכירות ⁽⁴⁾			
2,315	-	-	2,315
השפעת שינויים בשערי חליפין			
312,541	4,047	23,091	339,679
יתרה ליום 30 ביוני 2016			

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
290,139	4,866	23,374	318,379
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			
3,413	47	192	3,652
שינויים בהיקף התיק ⁽¹⁾			
(61)	-	-	(61)
שינויים באיכות התיק ⁽²⁾			
(84)	-	-	(84)
שינויים במתודולוגיה ובמדיניות ⁽³⁾			
(135)	-	-	(135)
מכירות ⁽⁴⁾			
(2,526)	-	-	(2,526)
השפעת שינויים בשערי חליפין			
290,746	4,913	23,566	319,225
יתרה ליום 30 ביוני 2017			

- (1) הקטגוריה "שינויים בהיקף התיק" מתייחסת לשינוי בגודל התיק למעט שינויים שנבעו משינוי באיכות התיק.
- (2) הקטגוריה "שינויים באיכות התיק" מתייחסת בעיקר לשינויים במשקל הסיכון של עסקות ולקוחות הנובעים משינויים בדירוג האשראי או סיווג.
- (3) הקטגוריה "שינויים במתודולוגיה ובמדיניות" מתייחסת בעיקר להשפעת שינויים בהוראות רגולטוריות ושינויים במתודולוגיה.
- (4) הקטגוריה "מכירות" כוללת השפעת מכירת הלוואות.

טבלה ג.11: דוח תנועות בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה ^{מ.ג.} (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
317,891	4,562	22,671	345,124
(5,729)	(515)	420	(5,824)
(193)	-	-	(193)
202	-	-	202
-	-	-	-
370	-	-	370
312,541	4,047	23,091	339,679
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015			
שינויים בהיקף התיק ⁽¹⁾			
שינויים באיכות התיק ⁽²⁾			
שינויים במתודולוגיה ובמדיניות ⁽³⁾			
מכירות ⁽⁴⁾			
השפעת שינויים בשערי חליפין			

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
317,891	4,562	22,671	345,124
(13,647)	304	703	(12,640)
(10,006)	-	-	(10,006)
(41)	-	-	(41)
(3,315)	-	-	(3,315)
(743)	-	-	(743)
290,139	4,866	23,374	318,379
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015			
שינויים בהיקף התיק ⁽¹⁾			
שינויים באיכות התיק ⁽²⁾			
שינויים במתודולוגיה ובמדיניות ⁽³⁾			
מכירות ⁽⁴⁾			
השפעת שינויים בשערי חליפין			

- (1) הקטגוריה "שינויים בהיקף התיק" מתייחסת לשינוי בגודל התיק למעט שינויים שנבעו משינוי באיכות התיק.
- (2) הקטגוריה "שינויים באיכות התיק" מתייחסת בעיקר לשינויים במשקל הסיכון של עסקות ולקוחות הנובעים משינויים בדירוג האשראי או סיווג.
- (3) הקטגוריה "שינויים במתודולוגיה ובמדיניות" מתייחסת בעיקר להשפעת שינויים בהוראות רגולטוריות ושינויים במתודולוגיה.
- (4) הקטגוריה "מכירות" כוללת השפעת מכירת הלוואות.

יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

טבלה ג.12: יחס המינוף

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
			בנתוני המאוחד
*36,510	36,119	*37,466	הון רובד 1
*503,875	496,608	*509,345	סך החשיפות
			באחוזים
7.25%	7.27%	7.36%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב הפיקוח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". השפעת עלויות תוכנית ההתייעלות על יחס המינוף למועד הדיווח, המוערכת בכ-0.14% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים החל משנת 2017 ואילך.

טבלה ג.13: השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
			במיליוני ש"ח
448,105	440,856	449,734	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	התאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
(5,400)	(7,415)	(925)	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ⁽¹⁾
-	-	-	התאמות בגין עסקות מימון ניירות-ערך
58,390	60,009	57,667	התאמות בגין פריטים חוץ-מאזניים
2,780	3,158	2,869	התאמות אחרות
503,875	496,608	509,345	חשיפה לצורך יחס מינוף

(1) הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום לראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שיושמה החל מיום 1 בינואר 2017.

טבלה ג.14: גילוי על יחס המינוף

31 בדצמבר 2016	30 ביוני 2016	30 ביוני 2017	
במיליוני ש"ח/באחוזים			
חשיפות מאזניות			
438,614	429,770	439,440	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקות מימון ניירות-ערך, אך לרבות ביטחונות)
(27)	(28)	(32)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
438,587	429,742	439,408	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקות מימון ניירות-ערך)
חשיפות בגין נגזרים			
2,774	3,751	7,535	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקות בגין נגזרים ⁽¹⁾
5,194	5,480	5,887	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקות בגין נגזרים
-	-	-	גילום ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
(1,580)	(2,726)	(1,703)	ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקות בנגזרים
-	-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על-ידי הלקוח
135	135	122	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
6,523	6,640	11,841	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקות מימון ניירות-ערך			
375	217	429	נכסים ברוטו בגין עסקות מימון ניירות-ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקות מימון ניירות-ערך
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות-ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקות כסוכן
375	217	429	סך חשיפות בגין עסקות מימון ניירות-ערך
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות			
170,005	178,239	171,082	חשיפה חוץ-מאזנית בערך נקוב ברוטו
(111,615)	(118,230)	(113,415)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
58,390	60,009	57,667	פריטים חוץ-מאזניים
הון וסך החשיפות			
36,510	36,119	37,466	הון רובד 1
503,875	496,608	509,345	סך החשיפות
יחס מינוף			
7.25%	7.27%	7.36%	יחס מינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

(1) הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום לראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שיושמה החל מיום 1 בינואר 2017.

ד. הערכת הסיכונים וניהולם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים הפיננסיים הבאים: סיכוני אשראי (לרבות סיכון ריכוזיות וסיכון צד נגדי), סיכוני שוק (לרבות סיכון שער חליפין וסיכון ריבית בתיק הבנקאי), סיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) וסיכון הנזילות (לרבות סיכון המימון). סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי וסיכון סביבתי.

הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון ציות, סיכון תפעולי, סיכון ריכוזיות, סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וסיכון רגולציה וחקיקה.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטויות על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

בחודש פברואר 2017 שונה מבנה צוותי ההנהלה וצוותי המשנה באופן המשפר את תהליכי העבודה והפיקוח של צוותי ההנהלה על הסיכונים וניהולם. השינוי אינו משפיע באופן מהותי על אופן ניהול הסיכונים.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות הדירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה לניהול הסיכונים ראה ["הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים" ליום 31 במרץ 2017](#).

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי.

תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

להרחבה על סיכון האשראי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

חשיפות לסיכוני אשראי

טבלה ד.1: פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

30 ביוני 2017												
רובונויות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת	
ציבורי	בנקאיים	נדל"ן מסחרי	ליחידים	קטנים	לדיר	לדיר	אשראי	אשראי	ממוצעת	ממוצעת	ברוטו	
במיליוני ש"ח												
74,942	3,573	7,723	88,559	34,689	65,531	10,664	70,888	-	-	356,569	353,427	(3)
49,917	631	6,154	3,137	-	-	-	-	-	-	59,839	61,415	(4)
179	1,828	3,228	9,080	148	28	12	-	-	-	14,503	12,558	(5)
139	1,548	989	58,551	58,405	43,942	4,132	2,904	175	-	170,785	169,723	חשיפות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14,798	14,991	חוף-מאזניות אחרות
125,177	7,580	18,094	159,327	93,242	109,501	14,808	73,792	175	14,798	616,494	612,114	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
125,177	7,580	18,094	159,327	93,242	109,501	14,808	73,792	175	14,798	616,494	612,114	סך-הכל

30 ביוני 2016												
רובונויות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת	
ציבורי	בנקאיים	נדל"ן מסחרי	ליחידים	קטנים	לדיר	לדיר	אשראי	אשראי	ממוצעת	ממוצעת	ברוטו	
במיליוני ש"ח												
61,423	4,566	7,325	97,778	36,923	62,390	10,026	67,888	-	-	348,319	346,115	(3)
46,327	1,063	4,445	4,285	163	-	-	-	-	-	56,283	55,052	(4)
32	731	2,559	6,138	219	161	25	8	-	-	9,873	9,933	(5)
300	2,082	2,157	58,804	56,490	51,264	3,957	2,559	192	-	177,805	184,115	חשיפות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,647	15,861	חוף-מאזניות אחרות
108,082	8,442	16,486	167,005	93,795	113,815	14,008	70,455	192	15,647	607,927	611,076	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
108,082	8,442	16,486	167,005	93,795	113,815	14,008	70,455	192	15,647	607,927	611,076	סך-הכל

31 בדצמבר 2016												
רובונויות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת	
ציבורי	בנקאיים	נדל"ן מסחרי	ליחידים	קטנים	לדיר	לדיר	אשראי	אשראי	ממוצעת	ממוצעת	ברוטו	
במיליוני ש"ח												
72,899	3,293	8,716	93,050	34,552	63,570	9,932	68,640	-	-	354,652	348,838	(3)
49,930	981	5,576	3,678	38	-	-	-	-	-	60,203	56,175	(4)
79	1,082	3,230	4,440	183	29	18	7	-	-	9,068	9,706	(5)
163	2,159	2,134	60,336	56,287	42,440	3,713	2,235	192	-	169,659	178,506	חשיפות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,316	15,668	חוף-מאזניות אחרות
123,071	7,515	19,656	161,504	91,060	106,039	13,663	70,882	192	15,316	608,898	608,893	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
123,071	7,515	19,656	161,504	91,060	106,039	13,663	70,882	192	15,316	608,898	608,893	סך-הכל

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוף-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים, ולאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר ולא כולל השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים, לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג). הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום הראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שיושמה החל מיום 1 בינואר 2017.
- (6) כולל מזומנים, השקעות בתאגידים פיננסיים שלא הופחתו מההון, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

טבלה ד.2: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-53.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-60.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ב-26.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-26.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016. הבנק פועל על-פי מדיניות סדורה הקובעת מגבלות ותנאים המגדירים את החשיפה למדינות זרות.

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 30 ביוני 2017		
סך-כל החשיפה החוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית ⁽²⁾	סך-כל החשיפה החוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח				
				המדינה
7,836	27,079	7,680	23,449	ארצות-הברית
15,345	19,340	15,947	16,956	אירופה*
3,119	14,252	2,615	13,019	אחרות
26,300	60,671	26,242	53,424	סך-כל החשיפות למדינות זרות
387	350	345	256	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד
1,073	2,009	810	1,560	מזה: סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(4) יתרת החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות כוללת סך של 13,889 מיליוני ש"ח בגין רכישת ביטוח לתיק ערביות מכח חוק מכר ממבטחי משנה בינלאומיים (ליום 31.12.16: 13,430 מיליוני ש"ח).

טבלה ד.3: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים⁽¹⁾

30 ביוני 2017					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
170,450	77,230	108,889	-	-	356,569
23,512	28,959	7,368	-	-	59,839
10,915	8,243	6,746	-	(11,401)	14,503
35,890	129,303	5,592	-	-	170,785
2,893	-	-	11,905	-	14,798
243,660	243,735	128,595	11,905	(11,401)	616,494
הלוואות ⁽³⁾					
אגרות-חוב ⁽⁴⁾					
נגזרים ⁽⁵⁾					
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות					
נכסים אחרים ⁽⁶⁾					
סך-הכל					
30 ביוני 2016					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
164,305	80,195	103,819	-	-	348,319
19,258	24,676	12,349	-	-	56,283
6,233	8,353	8,618	-	(13,331)	9,873
34,614	139,351	3,840	-	-	177,805
2,421	-	-	13,226	-	15,647
226,831	252,575	128,626	13,226	(13,331)	607,927
הלוואות ⁽³⁾					
אגרות-חוב ⁽⁴⁾					
נגזרים ⁽⁵⁾					
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות					
נכסים אחרים ⁽⁶⁾					
סך-הכל					
31 בדצמבר 2016					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
172,576	76,632	105,444	-	-	354,652
25,889	24,008	10,306	-	-	60,203
6,032	7,781	6,929	-	(11,674)	9,068
39,310	126,281	4,068	-	-	169,659
2,738	-	-	12,578	-	15,316
246,545	234,702	126,747	12,578	(11,674)	608,898
הלוואות ⁽³⁾					
אגרות-חוב ⁽⁴⁾					
נגזרים ⁽⁵⁾					
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות					
נכסים אחרים ⁽⁶⁾					
סך-הכל					

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערביות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים, ולאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר ולא כולל השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג). הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום לראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שישמה החל מיום 1 בינואר 2017.
- (6) כולל מזומנים, השקעות בתאגידים פיננסיים שלא הופחתו מההון, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בנינים וציוד.

טבלה ד.4: סכום סיכון אשראי בעייתי, סיכון אשראי פגום, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי

ליום 30 ביוני 2017						
מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי פגום	שיעור סיכון בעייתי	מזה: סיכון אשראי בעייתי	סיכון אשראי כולל	
		במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
22	20	380	3.0%	1,147	38,871	ענף תעשייה
8	(29)	747	2.2%	1,310	58,528	בינוי ונדל"ן - בינוי
(38)	(102)	408	1.9%	560	28,998	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
301	145	401	4.1%	1,602	39,490	מסחר
(73)	(122)	62	0.8%	302	40,003	שירותים פיננסיים
21	(5)	-	0.9%	578	66,428	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
250	303	773	1.2%	1,092	88,000	אנשים פרטיים - אחר
28	64	946	3.1%	2,200	69,912	ענפים אחרים
519	274	3,717	2.0%	8,791	430,230	סך-הכל ציבור
-	-	-	0.0%	-	37,757	סך-הכל בנקים
-	-	-	0.0%	-	60,832	סך-הכל ממשלות
519	274	3,717	1.7%	8,791	528,819	סך-הכל

ליום 31 בדצמבר 2016						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	סיכון אשראי פגום	שיעור סיכון בעייתי	מזה: סיכון אשראי בעייתי	סיכון אשראי כולל
		במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
						ענף תעשייה
395	(12)	(140)	601	3.7%	1,509	40,943
604	(172)	(213)	740	2.2%	1,266	56,737
460	(132)	(257)	445	2.0%	610	30,746
654	654	654	654	4.9%	1,993	40,482
259	(19)	(15)	253	1.4%	531	38,592
366	21	(5)	-	1.0%	615	63,851
939	386	482	752	1.3%	1,089	85,571
1,127	(183)	(241)	1,150	2.2%	1,546	69,839
4,804	543	265	4,595	2.1%	9,159	426,761
4	-	1	-	0.0%	-	45,484
3	-	3	-	0.0%	-	62,278
4,811	543	269	4,595	1.7%	9,159	534,523

טבלה ד.5: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017						
מסחרי	לדיוור	אשראי לציבור		בנקים וממשלות	סך-הכל	
		פרטי אחר	סך-הכל			
במיליוני ש"ח						
3,499	366	939	4,804	7	4,811	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(24)	(5)	303	274	-	274	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(617)	(22)	(410)	(1,049)	-	(1,049)	מחיקות חשבונאיות
369	1	160	530	-	530	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(248)	(21)	(250)	(519)	-	(519)	מחיקות חשבונאיות נטו
-	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
-	-	-	-	-	-	אחר
3,227	340	992	4,559	7	4,566	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(17)	-	12	(5)	-	(5)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
609	-	63	672	-	672	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
מסחרי	לדיוור	אשראי לציבור		בנקים וממשלות	סך-הכל	
		פרטי אחר	סך-הכל			
במיליוני ש"ח						
3,847	392	844	5,083	3	5,086	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(318)	(9)	241	(86)	4	(82)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(319)	-	(354)	(673)	-	(673)	מחיקות חשבונאיות
316	-	160	476	-	476	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(3)	-	(194)	(197)	-	(197)	מחיקות חשבונאיות נטו
-	-	-	-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
3,526	383	891	4,800	7	4,807	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(48)	-	5	(43)	-	(43)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
568	-	58	626	-	626	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

מידע נוסף על חשיפות לסיכון אשראי מ.ג. בינוי ונדל"ן מ.ג.

ליום 30 ביוני 2017 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם בכ-88 מיליארד ש"ח.

טבלה ד.6: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים מ.ג.

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			יתרה ליום 30 ביוני 2017			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח						
4,158	1,150	3,008	3,625	830	2,795	בנייה למסחר ושירותים
658	169	489	672	151	521	בנייה לתעשייה
39,885	*29,028	10,857	41,953	*30,059	11,894	בנייה לדיוור
27,513	5,248	22,265	26,527	5,707	20,820	נכסים מניבים
15,269	6,904	8,365	14,749	6,388	8,361	אחר
87,483	42,499	44,984	87,526	43,135	44,391	סך-הכל ענפי הבינוי והנדל"ן

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-13,889 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר (ליום 31.12.16: 13,430 מיליוני ש"ח).

סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים ולקבוצות לוויים מ.ג.

טבלה ד.7: פירוט יתרות אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק מ.ג.

30 ביוני 2017			
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לוויים
במיליוני ש"ח			
ענף משק			
4,888	4,683	205	2
			תעשייה
1,203	1,025	178	1
			בינוי ונדל"ן - בינוי
1,347	399	948	1
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3,107	1,219	1,888	1
			אספקת חשמל ומים
1,202	210	992	1
			בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
7,786	2,969	4,817	4
			שירותים פיננסיים
19,533	10,505	9,028	10
			סך-הכל

31 בדצמבר 2016			
סך-הכל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי מאזני	מספר לוויים
במיליוני ש"ח			
ענף משק			
6,672	5,800	872	3
			תעשייה
1,574	1,438	136	1
			בינוי ונדל"ן - בינוי
2,723	1,091	1,632	2
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2,641	1,968	673	1
			אספקת חשמל ומים
7,414	2,152	5,262	4
			שירותים פיננסיים
21,024	12,449	8,575	11
			סך-הכל

אשראי לאנשים פרטיים (ללא דיוור) מ.ג.
טבלה ד.9: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל מ.ג.

יתרה ליום	השינוי	יתרה ליום		מאזני
		31.12.16	30.06.17	
*31,03.17				
במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח		
מאזני				
3,589	(1.93%)	(71)	3,683	3,612
37,951	2.95%	1,109	37,573	38,682
12,715	3.55%	433	12,203	12,636
54,255	2.75%	1,471	53,459	54,930
חוץ-מאזני				
31,799	5.09%	1,556	30,597	32,153
86,054	3.60%	3,027	84,056	87,083

* הוצג מחדש.

במחצית הראשונה של 2017 נרשם גידול ביתרת ההלוואות לאנשים פרטיים בישראל בשיעור של 2.95%. סך סיכון האשראי המאזני עלה ב-2.75% במחצית הראשונה של 2017 לעומת גידול של 3.15% בשנת 2016.

מגמת העלייה ברמת הסיכון בתיק האשראי לאנשים פרטיים נמשכת במחצית הראשונה של 2017 ומתבטאת בגידול נוסף בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו ובשיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי. יחד עם זאת, שיעור סיכון האשראי הבעייתי ושיעור סיכון האשראי הפגום נמוכים מנתוני דצמבר 2016.

יתרות סיכון האשראי לאנשים פרטיים כוללות יתרות בגין פעילות חברות ישראלכרט ופועלים אקספרס שיעקר פעילותן בהנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי. חברת ישראלכרט פעילה גם בתחום האשראי אך חלקה בתיק ההלוואות הכולל נמוך ועומד על כ-6% מיתרת ההלוואות ברבעון השני של 2017 לעומת כ-5.5% בדצמבר 2016.

טבלה ד.10: מידע על חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל מ.ג.

שיעור מסך-הכל סיכון אשראי מאזני	השינוי	יתרה ליום		מאזני
		ליים	31.12.16	
באחוזים		במיליוני ש"ח		
1.96%	0.95%	1,048	1,058	סיכון אשראי בעייתי
1.35%	3.19%	720	743	מזה: סיכון אשראי פגום
0.15%	3.70%	81	84	חובות בפיגור מעל 90 יום
0.71%	⁽¹⁾ 30.71%	381	249	מחיקות חשבונאיות נטו
1.69%	6.07%	906	961	יתרת הפרשה להפסדי אשראי

(1) מחושב על בסיס שנתי.

לפרטים נוספים ראה [פרק סיכון האשראי בסקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכונים בתיק הלוואות לדיוור^{מ.ג.}

טבלה ד.11: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיוור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק^{מ.ג.}

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ				מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד			
	יתרת חוב		ריבית משתנה		יתרה במיליוני ש"ח		ריבית קבועה		יתרה במיליוני ש"ח		ריבית קבועה	
	שיעור שינוי בתקופה	71,462	שיעור ב-%	482	שיעור ב-%	20,368	שיעור ב-%	12,799	שיעור ב-%	26,405	שיעור ב-%	11,408
3.2%	71,462	0.7%	482	28.5%	20,368	17.9%	12,799	36.9%	26,405	16.0%	11,408	30.06.17
3.0%	69,254	0.8%	574	29.1%	20,120	18.2%	12,630	36.6%	25,360	15.3%	10,570	31.12.16

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיוור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיוור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיוור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיוור בבנק.

גידור הסיכון: הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלוואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה.

ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית.

הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. קיימים אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, אינפלציה חדה, עליה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיוור.

דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהל החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף מבוצעים תרחישי מאמץ על תיק המשכנתאות ומנותחת ההשפעה על התיק עצמו ועל כלל הבנק. התרחישים כוללים התייחסות לירידה חדה במחירי הדירות, עליה בריבית ועליה ברמת האבטלה במשק. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

ביצוע אשראי לדיוור

טבלה ד.12: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיוור שהעמיד הבנק - שיעור מסך הביצועים החדשים^{מ.ג.}

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.06.16	30.09.16	31.12.16	31.03.17	30.06.17
				26.6%
27.0%	18.8%	20.9%	26.1%	26.6%
0.2%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%
29.9%	31.0%	30.2%	30.7%	31.5%
53.8%	55.7%	56.4%	56.8%	57.8%
2.8%	2.6%	3.4%	5.9%	6.2%
15.2%	14.1%	13.6%	11.3%	11.5%
6.6%	6.3%	5.7%	6.5%	6.4%
686	681	553	561	582
23.3	23.3	23.6	23.8	23.9

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיוור.

ברבעון השני של 2017 ישנה עלייה בשיעור ביצועי האשראי בשיעור מימון מעל 60% אך שיעור הביצועים בשיעור החזר מהכנסה מעל 40% נותר ברמה אפסית. כמו-כן, נרשמה עלייה בשיעור ביצועי הלוואות לכל מטרה ונמשכת מגמת הגידול בתקופת הפירעון הממוצעת לרכישה (ללא גישור).

אשראי לכלי רכב^{מ.ג.}

ביום 6 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בדבר "הסיכון באשראי לענף כלי רכב". במסגרת המכתב התבקשו התאגידים הבנקאיים לבצע ניתוח סיכונים לאשראי לתת ענף "מסחר כלי הרכב" ולאשראי הצרכני לרכישת כלי רכב, זאת בין היתר באמצעות תרחישי קיצון שונים, ולבחון את הצורך בהתאמת ההפרשה הקבוצתית לענף. כמו-כן, במסגרת המכתב פורטו פרקטיקות מקובלות למימון ענף כלי הרכב, הכוללות בין היתר התייחסות לשיעור המימון, חישוב מקורות ההחזר, ביטחונות נדרשים ומידת ההתבססות עליהם. הבנק מבצע בחינה מקיפה של החשיפה לתחום.

לפרטים והרחבה ראה [פרק האשראי בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

מימון ממונף^{מ.ג.}

להלן יובאו נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין לווים ממונפים/עסקות ממונפות בהם יתרת האשראי עולה על סך של 0.5% מהון רוברד 1.

טבלה ד.13: חשיפות הבנק למימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה^{מ.ג.}

30 ביוני 2017			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
2	733	-	733
1	390	716	1,106
1	-	200	200
2	1,399	129	1,528
2	918	148	1,066
1	334	-	334
3	618	-	618
12	4,392	1,193	5,585

ענף המשק של הלווה

בינוי ונדל"ן - בינוי	2	733	-	733
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1	390	716	1,106
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל	1	-	200	200
כרייה וחציבה	2	1,399	129	1,528
מסחר בכלי רכב	2	918	148	1,066
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	1	334	-	334
תעשייה	3	618	-	618
סך-הכל	12	4,392	1,193	5,585

31 בדצמבר 2016			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	781	-	781
2	688	981	1,669
1	200	2	202
2	1,501	67	1,568
2	957	221	1,178
1	354	-	354
3	967	64	1,031
12	5,448	1,335	6,783

ענף המשק של הלווה

בינוי ונדל"ן - בינוי	1	781	-	781
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	2	688	981	1,669
בתי מלון שירותי הארחה ואוכל	1	200	2	202
כרייה וחציבה	2	1,501	67	1,568
מסחר	2	957	221	1,178
שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	1	354	-	354
תעשייה	3	967	64	1,031
סך-הכל	12	5,448	1,335	6,783

הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי-תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

טבלה ד.14: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי

30 ביוני 2017										
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	2% ⁽²⁾	0%	
במיליוני ש"ח										
ריבוניות	125,177	-	-	1,405	-	67	-	4,185	-	119,520
סקטור ציבורי	7,580	-	-	-	-	6,439	-	1,141	-	-
תאגידים בנקאיים	18,093	-	-	259	-	3,657	-	13,971	-	206
תאגידים	158,969	-	596	152,214	-	1,721	-	1,270	3,168	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	93,049	-	489	92,560	-	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	109,380	-	437	93	108,850	-	-	-	-	-
עסקים קטנים	14,755	-	64	34	14,657	-	-	-	-	-
הלוואות לדיוור	73,792	-	201	6,027	23,614	16,552	27,398	-	-	-
איגוח	175	-	-	175	-	-	-	-	-	-
אחרים	14,798	3,566	841	7,401	-	-	-	-	-	2,990
סך-הכל	615,768	3,566	2,628	260,168	147,121	28,436	27,398	20,567	3,168	122,716

30 ביוני 2016										
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
במיליוני ש"ח										
ריבוניות	108,082	-	-	1,740	-	462	-	5,247	100,633	
סקטור ציבורי	8,442	-	-	-	-	7,284	-	1,158	-	
תאגידים בנקאיים	16,485	-	-	301	-	2,775	-	12,902	507	
תאגידים	166,208	-	1,203	160,707	-	2,744	-	1,554	-	
בביטחון נדל"ן מסחרי	93,670	-	476	93,194	-	-	-	-	-	
קמעונאיות ליחידים	113,713	-	704	256	112,753	-	-	-	-	
עסקים קטנים	13,959	-	90	52	13,817	-	-	-	-	
הלוואות לדיוור	70,455	-	158	6,248	22,818	13,139	28,092	-	-	
איגוח	192	-	-	192	-	-	-	-	-	
אחרים	15,647	3,969	988	8,145	-	-	-	-	2,545	
סך-הכל	606,853	3,969	3,619	270,835	149,388	26,404	28,092	20,861	103,685	

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

(2) הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום לראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שיושמה החל מיום 1 בינואר 2017.

טבלה ד.14: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2016									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
123,070	-	-	1,796	-	329	-	4,105	116,840	ריבוניות
7,515	-	-	-	-	6,678	-	837	-	סקטור ציבורי
19,656	-	-	284	-	3,064	-	16,006	302	תאגידים בנקאיים
160,852	-	909	156,133	-	2,633	-	1,177	-	תאגידים
90,867	-	481	90,386	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
105,933	-	437	105	105,391	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
13,604	-	58	41	13,505	-	-	-	-	עסקים קטנים
70,882	-	205	5,819	22,729	14,714	27,415	-	-	הלוואות לדיוור
192	-	-	192	-	-	-	-	-	איגוח
15,316	3,753	923	7,760	-	-	-	-	2,880	אחרים
607,887	3,753	3,013	262,516	141,625	27,418	27,415	22,125	120,022	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

טבלה ד.15: סכום חשיפות האשראי נטו לאחר הפחתת סיכון אשראי

30 ביוני 2017											
חשיפת אשראי נטו לאחר המרה לאשראי	חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	2% ⁽²⁾	0%	
במיליוני ש"ח											
124,096	124,166	-	-	474	-	67	-	4,185	-	119,440	ריבוניות
8,619	9,991	-	-	-	-	6,349	-	1,141	-	2,501	סקטור ציבורי
22,576	32,102	-	-	175	-	14,801	-	16,920	-	206	תאגידים בנקאיים
130,381	182,527	-	592	146,197	-	7,298	-	25,272	3,168	-	תאגידים
46,999	61,852	-	485	61,367	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
64,382	93,734	-	435	93	93,206	-	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
10,507	13,330	-	64	33	13,233	-	-	-	-	-	עסקים קטנים
71,269	73,792	-	201	6,027	23,614	16,552	27,398	-	-	-	הלוואות לדיוור
87	175	-	-	175	-	-	-	-	-	-	איגוח
14,588	14,798	3,566	841	7,401	-	-	-	-	-	2,990	אחרים
493,504	606,467	3,566	2,618	221,942	130,053	45,067	27,398	47,518	3,168	125,137	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
 (2) הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום לראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שיושמה החל מיום 1 בינואר 2017.

טבלה ד.15: סכום חשיפות האשראי נטו לאחר הפחתת סיכון אשראי (המשך)

30 ביוני 2016										
	חשיפת אשראי נטו לאחר המרה לאשראי	חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח										
ריבנויות	106,807	106,972	-	-	630	-	462	-	5,247	100,633
סקטור ציבורי	9,382	10,721	-	-	-	-	7,386	-	1,158	2,177
תאגידים בנקאיים	20,224	31,626	-	-	240	-	16,221	-	14,658	507
תאגידים	123,917	158,050	-	1,185	152,746	-	2,567	-	1,552	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	62,608	93,179	-	475	92,704	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	62,191	97,054	-	702	256	96,096	-	-	-	-
עסקים קטנים	9,982	12,702	-	88	51	12,563	-	-	-	-
הלואות לדיוור	68,211	70,455	-	158	6,248	22,818	13,139	28,092	-	-
איגוח	96	192	-	-	192	-	-	-	-	-
אחרים	15,388	15,647	3,969	988	8,145	-	-	-	-	2,545
סך-הכל	478,806	596,598	3,969	3,596	261,212	131,477	39,775	28,092	22,615	105,862
31 בדצמבר 2016										
	חשיפת אשראי נטו לאחר המרה לאשראי	חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%
במיליוני ש"ח										
ריבנויות	121,872	121,954	-	-	680	-	329	-	4,105	116,840
סקטור ציבורי	8,814	10,549	-	-	-	-	6,780	-	837	2,932
תאגידים בנקאיים	23,146	33,637	-	-	182	-	15,913	-	17,240	302
תאגידים	130,100	181,859	-	888	148,778	-	7,937	-	24,256	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	46,046	60,763	-	480	60,283	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	62,204	89,748	-	436	105	89,207	-	-	-	-
עסקים קטנים	9,696	12,199	-	56	39	12,104	-	-	-	-
הלואות לדיוור	68,952	70,882	-	205	5,819	22,729	14,714	27,415	-	-
איגוח	96	192	-	-	192	-	-	-	-	-
אחרים	15,085	15,316	3,753	923	7,760	-	-	-	-	2,880
סך-הכל	486,011	597,099	3,753	2,988	223,838	124,040	45,673	27,415	46,438	122,954

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שיקולול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

ניהול הביטחונות בבנק מתואר בסעיף גידור והפחתת סיכון בדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016. על-פי הוראות באזל 3 בהתקיים תנאים מסוימים, ניתן לנכות מרכיבי הסיכון, לצורך חישוב יחס הלימות ההון, ביטחונות מסוימים כדוגמת ערבויות, נגזרי אשראי ונכסים פיננסיים המוחזקים כבטוחה.

טבלה ד.16: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי

30 ביוני 2017						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכלל סכומים שנגרעו	סך-הכלל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
125,177	(931)	-	(931)	-	(80)	124,166
7,580	-	-	-	2,593	(182)	9,991
18,093	(1,343)	-	(1,343)	16,034	(682)	32,102
158,969	(1,927)	-	(1,927)	30,542	(5,057)	182,527
93,049	(30,503)	-	(30,503)	-	(694)	61,852
109,380	(14,130)	-	(14,130)	-	(1,516)	93,734
14,755	(272)	-	(272)	-	(1,153)	13,330
73,792	-	-	-	-	-	73,792
175	-	-	-	-	-	175
14,798	-	-	-	-	-	14,798
615,768	(49,106)	-	(49,106)	49,169	(9,364)	606,467

30 ביוני 2016						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכלל סכומים שנגרעו	סך-הכלל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
108,082	(1,110)	-	(1,110)	-	-	106,972
8,442	-	-	-	2,279	-	10,721
16,485	(944)	-	(944)	16,550	(465)	31,626
166,208	(1,460)	-	(1,460)	7	(6,705)	158,050
93,670	(46)	-	(46)	-	(445)	93,179
113,713	(15,020)	-	(15,020)	-	(1,639)	97,054
13,959	(249)	-	(249)	-	(1,008)	12,702
70,455	-	-	-	-	-	70,455
192	-	-	-	-	-	192
15,647	-	-	-	-	-	15,647
606,853	(18,829)	-	(18,829)	18,836	(10,262)	596,598

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (2) כולל תוספת מקדם ביטחון המתאים לחשיפת ניירות-ערך שהושאלו.
- (3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

טבלה ד.16: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי גזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי (המשך)

31 בדצמבר 2016						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי גזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
123,070	(1,116)	-	(1,116)	-	-	121,954
7,515	-	-	-	3,034	-	10,549
19,656	(1,556)	-	(1,556)	16,442	(905)	33,637
160,852	(1,984)	-	(1,984)	29,387	(6,396)	181,859
90,867	(29,345)	-	(29,345)	-	(759)	60,763
105,933	(14,528)	-	(14,528)	-	(1,657)	89,748
13,604	(254)	-	(254)	-	(1,151)	12,199
70,882	-	-	-	-	-	70,882
192	-	-	-	-	-	192
15,316	-	-	-	-	-	15,316
607,887	(48,783)	-	(48,783)	48,863	(10,868)	597,099

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (2) כולל תוספת מקדם ביטחון המתאים לחשיפת ניירות-ערך שהושאלו.
- (3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

סיכוני אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון הצד הנגדי – סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, הינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. ערך השוק של העסקה יכול להיות חיובי או שלילי לכל אחד מהצדדים לעסקה, ערך השוק אינו וודאי ועשוי להשתנות לאורך זמן ובהתאם לתנועות בגורמי השוק העומדים בבסיסו.

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מול הצד הנגדי נמדד על-ידי הפעלת מקדמים הקבועים בהוראת ניהול בנקאי תקין 203 על הערך הנקוב של העסקות, בהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי. להרחבה ראה [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

טבלה ד.17: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים

30 ביוני 2017					
נגזרי ריבית	נגזרי מטבע-חוץ נגזרי מניית ⁽¹⁾	מתכות יקרות	נגזרי סחורות	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
6,932	4,954	4,822	5	16,720	שווי הוגן ברוטו חיובי
3,500	4,249	1,415	19	9,184	ערכי Add On
-	-	-	-	(11,401)	השפעת הסכמי קיזוז
-	-	-	-	(1,542)	ביטחון כשיר
10,432	9,203	6,237	24	12,961	חשיפת אשראי, נטו

- (1) הנתונים ליום 30 ביוני 2017 כוללים השפעות יישום לראשונה של הוראה בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים", שיושמה החל מיום 1 בינואר 2017.

טבלה ד.17: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים (המשך)

30 ביוני 2016					
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
14,254	50	15	992	3,507	9,690
8,950	51	4	924	4,730	3,241
(13,331)	-	-	-	-	-
(1,199)	-	-	-	-	-
8,674	101	19	1,916	8,237	12,931
שווי הוגן ברוטו חיובי					
ערכי Add On					
השפעת הסכמי קיזוז					
ביטחון כשיר					
חשיפת אשראי, נטו					

31 בדצמבר 2016					
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית
במיליוני ש"ח					
12,114	16	12	852	3,692	7,542
8,628	30	4	797	4,704	3,093
(11,674)	-	-	-	-	-
(1,534)	-	-	-	-	-
7,534	46	16	1,649	8,396	10,635
שווי הוגן ברוטו חיובי					
ערכי Add On					
השפעת הסכמי קיזוז					
ביטחון כשיר					
חשיפת אשראי, נטו					

טבלה ד.18: פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק

30 ביוני 2017			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה
172	122	50	
נגזרי אשראי			
30 ביוני 2016			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה
185	135	50	
נגזרי אשראי			
31 בדצמבר 2016			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה
185	135	50	
נגזרי אשראי			

הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך.

חשיפות איגוח

היקף החשיפה של הבנק בגין איגוח הינו כ-175 מיליוני ש"ח והוא נובע מקווי נזילות.

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 ביוני 2017 הסתכם ב-175 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-192 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2016. עד ליום 30 ביוני 2017 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו.

משקל הסיכון שמושם לסכום החשיפה, נקבע לפי משקל הסיכון הגבוה ביותר שמשוייך לחשיפה יחידה המכוסה על-ידי המכשיר.

למידע נוסף בנושא סיכון האשראי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה, שער החליפין שקל/דולר והמרווחים בין עקומי הריבית השונים. חשיפת הריבית בתיק הבנקאי והחשיפה למחירי המניות ומרווחי האשראי מתוארות בדוח זה בסעיפים נפרדים.

לפירוט והרחבה בנושא סיכון השוק ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) והדוח על הסיכונים: [גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#) וכן [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) טבלה ד.19: אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR)

לימים 30 ביוני 2017		ממוצע בשנת 2017	
במיליוני ש"ח			
15	19	סך-הכל מסחר בחדרי העסקות	
לימים 31 בדצמבר 2016		ממוצע בשנת 2016	
במיליוני ש"ח			
16	15	סך-הכל מסחר בחדרי העסקות	

דרישות ההון בגין סיכוני השוק

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית והמניית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בתיק הבנקאי ובתיק למסחר.

טבלה ד.20: דרישות ההון בגין סיכוני השוק

31 בדצמבר 2016 ⁽¹⁾			30 ביוני 2016 ⁽¹⁾			30 ביוני 2017 ⁽¹⁾		
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי
במיליוני ש"ח								
343	341	2	374	373	1	337	335	2
14	7	7	12	6	6	14	7	7
144	144	-	74	74	-	134	134	-
116	116	-	50	50	-	188	188	-
617	608	9	510	503	7	673	664	9

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים בשיעור של 13.7% ליום 30 ביוני 2017, 12.67% ליום 31 בדצמבר 2016 ו-12.61% ליום 30 ביוני 2016. יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 12.5%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידות אבטחת מערכות מידע והגנת הסייבר, המשכיות עסקית, ביטחון, קצין ציות ואיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, נהלים ומערכות מקיפים בנושאים הקשורים לפעילות בנקאית, ניהול משאבי אנוש, בקרת תהליכים, פעילות בחירום ועוד.

להרחבה בנושא הסיכון התפעולי ואופן ניהולו ובכללו סיכון טכנולוגיה ומחשוב, סיכוני אבטחת מידע וסייבר, סיכוני מחשוב ענן, היערכות לחירום וביטוח ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) ו**הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016**.

סיכון מניית ומרווחי אשראי: סיכון השקעה

הגדרת סיכון השקעה בבנק, הינה חשיפה לשוק המניית, למרווחי אשראי ולסיכון האשראי בשווקי אגרות-חוב והמניית בתיק הבנקאי בקבוצה (כתוצאה מהחזקה במוצרים אלו עלול הבנק להיחשף גם לסיכוני ריבית ו/או מטבע ו/או נזילות ואלה מנוהלים בנפרד). על-פי הגדרת הבנק, אגרות-חוב ממשלת ישראל בש"ח ובמטבע-חוץ ואגרות-חוב ממשלה, המוחזקת על-ידי שלוחה, של המדינה בה היא פועלת, אינו נושא סיכון השקעה ולכן אינו נכלל במדידת סיכון ההשקעה בבנק.

למידע נוסף על סיכון ההשקעה ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) ו**הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016**.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

טבלה ד.21: פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי

31 בדצמבר 2016		30 ביוני 2016		30 ביוני 2017		
דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(2)14	54	(2)12	44	(2)14	53	השקעות המסווגות בתיק למסחר
308	2,202	327	2,358	337	2,243	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
322	2,256	339	2,402	351	2,296	סך-הכל השקעות במניות
	1,367		1,544		1,432	מזה: נסחר בבורסה
	889		858		864	מוחזק באופן פרטי
	202		168		304	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון הפיקוחי

(1) דרישות הון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי הפיקוח על הבנקים בשיעור של 13.7% ליום 30 ביוני 2017, 12.67% ליום 31 בדצמבר 2016 ו-12.61% ליום 30 ביוני 2016. יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 12.5%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיר למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.

(2) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

לפירוט השקעות הבנק ראה [ביאור 5 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון ריבית בתיק הבנקאי מתייחס להשפעה הפוטנציאלית של שינויים בעקומי הריבית השונים על הערך הכלכלי של הבנק (דהיינו, השינוי בערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות) ו/או על הכנסות הריבית נטו (רגישות ההכנסה החשבונאית). הסיכון נוצר במהלך הפעילות הבנקאית השוטפת והיזומה של הבנק, ונובע ממתן שירות שוטף לקהל הרחב ולמגזר העסקי והפיננסי ומפעילויות אחרות, ובכללן חשיפת הריבית הנובעת מניהול תיק ההשקעות. הסיכון נובע מהבדלים במבנה הנכסים וההתחייבויות - פערי מגזר, תקופה, בסיסי ריבית, מועדי חידוש ריבית ועוד.

למידע נוסף על סיכון הריבית ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) ודוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן [בפרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

טבלה ד.22: רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש)

מינימום בשנת 2017		מקסימום בשנת 2017		30 ביוני 2017		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						

תרחיש

315	(257)	418	(353)	(36)	393	(335)	תזוזה בריבית צמודה למדד
92	(54)	168	(127)	(8)	110	(71)	תזוזה בריבית לא-צמודה
7	(4)	36	(31)	(3)	33	(29)	תזוזה בריביות במטבע-חוץ

מינימום בשנת 2016		מקסימום בשנת 2016		31 בדצמבר 2016		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
במיליוני ש"ח						

תרחיש

163	(118)	324	(264)	(29)	324	(264)	תזוזה בריבית צמודה למדד
134	(103)	278	(235)	(25)	271	(227)	תזוזה בריבית לא-צמודה
31	(26)	(173)	168	(3)	30	(26)	תזוזה בריביות במטבע-חוץ

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי ותוך שימוש במודלים פנימיים לגבי חלק מהמוצרים. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון, כמקובל בדוחות הכספיים, וללא מודלים פנימיים בחלק מהמוצרים.

סיכונים מובילים ומתפתחים מ.ג.

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד לציבות פיננסית) סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

לפרטים ראה [הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).
לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכון ציות מ.ג.

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד (הבנק) עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות.

במסגרת סיכון הציות נכללת גם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינאית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינאית. בחודש יוני 2006 החליט הבנק להפסיק לתת שירותים לבנקים הפועלים בשטחי הרשות הפלסטינאית. בעקבות החלטה זו, פנו נגיד בנק ישראל ונציגי משרד האוצר בבקשה שלא לממשה ולהמשיך במתן שירותים מסוימים בכפוף למגבלות מסוימות שנקבעו על-ידי הבנק. בהמשך למגעים שהתקיימו בנושא זה בין הבנק לבין בנק ישראל ומשרד האוצר, העניק שר האוצר לבנק בחודש נובמבר 2006 היתר לפי סעיף 9(ד) לחוק איסור מימון טרור, שמשמעו כי הוראות חוק איסור מימון טרור בדבר "איסור פעולה ברכוש טרור" לא יחולו על הפעולות שצוינו בהיתר.

בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים לבנקים הפלסטינאיים ברצונו להפסיק מתן שירותים אלה.

בשנת 2016 ביקש הבנק פעם נוספת להפסיק את מתן השירותים לבנקים ברשות הפלסטינאית, זאת לאור הסיכונים ההולכים וגדלים הכרוכים במתן שירותים לבנקים הפלסטינאים הן במישור האזרחי והן במישור הפלילי והרגולטורי (איסור הלבנת הון, איסור מימון טרור, עבירות מס ועוד). רשויות המדינה ביקשו לדחות את ביצוע המהלך, תוך הדגשה שהמדינה פועלת על-מנת שהבנק יקבל את ההגנות הדרושות במישור האזרחי, הפלילי והרגולטורי, בקשר למתן השירותים לבנקים ברשות הפלסטינאית.

בחודש דצמבר 2016, הגישה קבוצה של בני משפחה של קורבנות טרור עתירה לבג"צ נגד שר האוצר, מנכ"ל משרד האוצר, הבנק ובנק דיסקונט בע"מ. בתמצית, העותרים מבקשים מבג"צ לאסור על שר האוצר ומשרד האוצר לתת התחייבות להגן על הבנק ובנק דיסקונט בע"מ /או לשפותם, אם יתבעו או יועמדו לדין בקשר לקשריהם עם בנקים ברשות הפלסטינאית. העתירה עודנה תלויה ועומדת. בחודש מאי 2017 הגישה המדינה לבג"צ את תגובתה לעתירה, המבוססת על החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 15 בינואר 2017 אשר צורפה כנספח לתגובה ("החלטת הקבינט"). בתגובתה הבהירה המדינה, כי הונחתה בהחלטת הקבינט ליתן לבנקים ישראלים, לנושאי המשרה בהם ולעובדים שלהם, כתב שיפוי בנוגע להוצאות ותשלומים בהם יישאו בשל הליכים משפטיים בקשר לשירותי הקורספונדציה שיינתנו על-ידם לבנקים ברשות הפלסטינית בשנתיים הקרובות, ואשר יהיו מותנים בהתחייבויות שהבנקים הישראלים הנ"ל יקבלו על עצמם ואשר יעוגנו בכתב השיפוי. כמו-כן ציינה המדינה, כי בהמשך להחלטת הקבינט, בכוונת היועץ המשפטי לממשלה לשקול מתן חסינות מפני העמדה לדין בישראל של הבנקים הישראלים הנ"ל, נושאי משרה בהם או עובדיהם, ביחס לפעולות הנעשות על-ידם לשם קיום הקשרים הקורספונדנטים האמורים, בקשר לעבירות מסוימות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, וזאת לתקופה של עד שנתיים ובכפוף לתנאים שייקבעו. המגעים בין רשויות המדינה לבנק, לגיבוש נוסח כתבי החסינות והשיפוי, מתנהלים זה מספר חודשים. עדיין נותרו פערים בין עמדות הצדדים.

למידע נוסף על סיכון הציות ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

סיכון משפטי מ.ג.

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני.

למידע נוסף על הסיכון המשפטי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016 וכן ביאור 26 בדוחות הכספיים לשנת 2016 וביאור 10 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכון מוניטין מ.ג.

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתיד לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקאות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים.

למידע נוסף בנושא סיכון המוניטין ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

סיכון רגולציה וחקיקה מ.ג.

סיכון רגולציה הינו סיכון להכנסות ו/או להון הקבוצה, שנובע מתהליכי חקיקה ו/או מטיטוטות הוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה יכולים להשפיע, לעיתים, על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

למידע נוסף בנושא סיכון הרגולציה והחקיקה ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות בולטות ראה [ביאור 16 בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2017 ופרק 3.14 בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכון כלכלי מ.ג.

זיהוי גורמי הסיכון בסביבה הכלכלית נעשה על-ידי המחלקה הכלכלית תוך מעקב אחר נתונים כלכליים ופיננסיים שוטפים בארץ ובעולם, והערכה מקצועית של המשמעות והנגזרות מנתונים אלו. המחלקה ממפה ומדווחת על הסיכונים הפוטנציאליים במשק ובשווקים הפיננסיים לצוותים ולועדות הרלוונטיים.

למידע נוסף בנושא הסיכון הכלכלי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

לפרטים בדבר מצב המשק בישראל ובעולם ראה [פרק סקירה כלכלית בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

סיכון אסטרטגי^{מ.ג}

סיכון אסטרטגי הנו סיכון מהותי עכשווי או עתידי לרווחים, הון, מוניטין או מעמד שעשוי להיגרם בעקבות שינויים בסביבה העסקית, החלטות עסקיות שגויות, יישום בלתי נאות של אסטרטגיה או החלטות עסקיות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמה מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים. הסיכון האסטרטגי הנו פונקציה של התאמת היעדים האסטרטגיים של הארגון לסביבת פעילותו, התאמת התוכניות העסקיות שפותחו על מנת להשיג יעדים אלו, הקצאת המשאבים, ואיכות היישום.

למידע נוסף בנושא הסיכון האסטרטגי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016.](#)

סיכון סביבתי^{מ.ג}

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

למידע נוסף בנושא הסיכון הסביבתי ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016 והדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016.](#)

ה. סיכון נזילות

סיכון נזילות – סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים או עתידי ליציבות הבנק ולרווחיו, הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק מוגדר כאי יכולתו של הבנק לעמוד בפירעון התחייבויותיו במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון המימון – הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות ולאור מקורות המימון של הבנק, אין הבנק רואה בסיכון זה לכשעצמו סיכון מהותי. הבנק מייחס חשיבות רבה לגיוס מקורות יציבים בעלי פיזור גבוה.

טבלה ה.1: יחס כיסוי הנזילות - תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים

לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017		
סך ערך משוקלל**	סך ערך לא משוקלל*	
116,466	116,820	סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
14,357	184,486	תזרימי מזומנים יוצאים פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,999	59,988	פיקדונות יציבים
10,330	89,900	פיקדונות פחות יציבים
1,028	34,598	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
73,860	115,334	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
416	1,664	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
73,150	113,376	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
294	294	חובות לא מובטחים
-	48	מימון סיטונאי מובטח
27,031	109,133	דרישות נזילות נוספות, מזה:
18,450	20,150	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
8,581	88,983	קווי אשראי ונזילות
13,362	13,362	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
1,896	56,720	מחויבויות מימון מותנות אחרות
130,506		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים
325	325	תזרימי מזומנים נכנסים הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
21,629	28,937	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
17,060	21,222	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
39,014	50,484	סך-הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם***		
116,466		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
91,492		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
127%		יחס כיסוי נזילות (%)

* ערכים לא משוקללים חושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על-ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים), על בסיס ממוצע תצפיות ימיות.

** ערכים משוקללים חושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים), על בסיס ממוצע תצפיות ימיות.
*** ערכים מתואמים חושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

טבלה ה.1: יחס כיסוי הנזילות - תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים (המשך)

לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016		
סך ערך משוקלל**	סך ערך לא משוקלל*	
סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
101,192		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים		
14,212	186,060	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,884	57,687	פיקדונות יציבים
10,133	88,164	פיקדונות פחות יציבים
1,195	40,209	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
69,175	111,914	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
353	1,413	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
68,504	110,183	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
318	318	חובות לא מובטחים
-	38	מימון סיטונאי מובטח
20,397	114,485	דרישות נזילות נוספות, מזה:
9,986	11,749	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
10,411	102,736	קווי אשראי ונזילות
11,435	11,435	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
2,100	56,885	מחויבויות מימון מותנות אחרות
117,319		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים		
635	635	הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
18,479	26,606	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
9,019	15,875	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
28,133	43,116	סך-הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם***		
101,192		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
89,186		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
113%		יחס כיסוי נזילות (%)

- * ערכים לא משוקללים חושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על-ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים). על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.
- ** ערכים משוקללים חושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים). על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.
- *** ערכים מתואמים חושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

טבלה ה.1: יחס כיסוי הנזילות - תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים (המשך)

לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2016		
סך ערך משוקלל**	סך ערך לא משוקלל*	
סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
108,881		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים		
14,632	188,931	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,969	59,386	פיקדונות יציבים
10,539	91,724	פיקדונות פחות יציבים
1,124	37,821	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
70,271	112,110	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
381	1,522	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
69,178	109,876	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
712	712	חובות לא מובטחים
-	41	מימון סיטונאי מובטח
18,578	100,864	דרישות נזילות נוספות, מזה:
10,187	11,862	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
8,391	89,002	קווי אשראי ונזילות
12,906	12,906	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
1,977	56,564	מחויבויות מימון מותנות אחרות
118,364		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים		
415	415	הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
21,219	29,170	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
8,932	14,541	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
30,566	44,126	סך-הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך חתואם***		
108,881		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
87,798		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
124%		יחס כיסוי נזילות (%)

- * ערכים לא משוקללים חושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על-ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.
- ** ערכים משוקללים חושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.
- *** ערכים מתואמים חושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" הדרישה המזערית החל מיום 1 בינואר 2017 הינה 100%.

היחס בתאגיד הבנקאי "סול" ובמאחד מחושב מדי יום. היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 56. חברות כרטיסי אשראי פטורות מחישוב עצמאי אך נכללות בנתוני המאחד.

היחס הממוצע במהלך הרבעון (ממוצע תצפיות יומיות) עומד על 127% במאחד ו-122% בתאגיד הבנקאי "סול", כאשר הדרישה המזערית היא 100%. במהלך הרבעון היחס נותר יציב לעומת הרבעון הקודם, וזאת על אף הצמצום בפעילות של הבנקאות הפרטית הבינלאומית שהביא לצמצום ביתרות פסיבה (לפירוט לגבי צמצום בפעילות הבינלאומית ראה [סעיף 6.1.6 פעילות בינלאומית בדוח ממשל תאגידי ליום 30 ביוני 2017](#)). קיימת תנודתיות מסוימת בין הימים במהלך החודש ותחלופה בין שקלים למטבע-חוץ, בעיקר בעקבות פעילות בנגזרים.

למידע נוסף בנושא סיכון הנזילות ואופן ניהולו ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 31 בדצמבר 2016](#) ו**הדוח על הסיכונים: גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2016** וכן [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה ליום 30 ביוני 2017](#).

טבלה ה.2: פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראות באז"מ¹

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017	יתרה ליום 30 ביוני 2017	
115,640	115,929	נכסי רמה א
573	566	נכסי רמה ב
253	214	נכסי רמה ב2
116,466	116,709	סך-הכל HQLA

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016	יתרה ליום 30 ביוני 2016	
100,298	99,627	נכסי רמה א
325	355	נכסי רמה ב
569	504	נכסי רמה ב2
101,192	100,485	סך-הכל HQLA

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2016	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
107,990	112,832	נכסי רמה 1
453	448	נכסי רמה 2א
438	427	נכסי רמה ב2
108,881	113,707	סך-הכל HQLA

קיימת מגבלה רגולטורית בשוויץ ובניו-יורק על השימוש ברזרבת הנזילות בישויות אלו, תרחישי הבנק מניחים שימוש בנזילות חברות-הבנות/סניף ניו-יורק בהתחשב במגבלות של כל ישות.

טבלה ה.3: נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים*מ.ג.

יתרת שווי הוגן ליום 30.06.17			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד**	סך היתרה במאזן	
80,989	970	81,959	מזומנים ופיקדונות בבנקים
43,839	4,855	48,694	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
8,626	949	9,575	אגרות-חוב של ממשלות זרות
466	-	466	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
6,482	-	6,482	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
527	-	527	אגרות-חוב של אחרים בישראל
2,417	42	2,459	אגרות-חוב של אחרים זרים
2,296	-	2,296	מניות של אחרים
64,653	5,846	70,499	סך-כל ניירות הערך

* כמו-כן משועבדים נכסים אחרים בסך של 1,556 מיליוני ש"ח.
** כולל שיעבוד בעודף.

יתרת שווי הוגן ליום 31.12.16			
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד**	סך היתרה במאזן	
78,763	1,615	80,378	מזומנים ופיקדונות בבנקים
44,870	5,974	50,844	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
7,451	805	8,256	אגרות-חוב של ממשלות זרות
577	-	577	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
5,739	-	5,739	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
916	-	916	אגרות-חוב של אחרים בישראל
2,828	33	2,861	אגרות-חוב של אחרים זרים
2,256	-	2,256	מניות של אחרים
64,637	6,812	71,449	סך-כל ניירות הערך

* כמו-כן משועבדים נכסים אחרים בסך של 577 מיליוני ש"ח.
** כולל שיעבוד בעודף.

צחי כהן

משנה למנהל הכלכלי,

ממונה על החטיבה לניהול סיכונים

ארי פינטו

המנהל הכלכלי

עודד ערן

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 14 באוגוסט 2017